

Yliopistokollegiolle tasakolmikantaan siirtymisestä tehdyn kyselyn tulokset kokousta 17.11.2021 varten (asiakohta 7, Yliopistokollegion kuuleminen tasakolmikantaan siirtymisestä yliopistokollegion kokoonpanossa)

Kysymys: Kannatan yliopistokollegion kokoonpanoksi tasakolmikantaa: Kyllä, kannatan./En osaa sanoa./Ei, en kannata.

Perustelu:

Kyselyn vastaaja	Ryhmä	Vastaus	Perustelu
Aleksi Tujunen	opisk	Kyllä	Kaikki muutkin julkisoikeudelliset yliopistot ovat siirtyneet tasakolmikanta, joten HY:llä ei ole syytä viivytellä. Tasakolmikannan tuominen kollegioon tarkoittaisi yliopistodemokratian vahvistamista ja osoittaisi arvostusta keskiryhmälle ja opiskelijoille tasavertaisina yliopistoyhteisön jäseninä
Timo-Jussi Hämäläinen	keski	Kyllä	Muissakin yliopistoissa on, tasa-arvoisuus on myös HYN arvojen mukaista.
Virpi Talman	keski	Kyllä	
Taina Ruuskanen	keski	Kyllä	Kannatamme tasakolmikantaan siirtymistä, se olisi hyvä signaali kohti osallisuutta. Opiskelijat ovat aktiivisia, vastuuntuntoisia ja valveutuneita, heidän kannanotot ovat perusteltuja ja hyvin valmisteltuja. Keskiryhmä edustaa suurinta osaa yliopiston henkilökunnasta, mukaan lukien monia tutkimusryhmien, yksiköiden ja koulutusohjelmien johtajia. Tällä hetkellä matemaattisluonnontieteellisen tiedekunnasta (ml-tdk) on 3 professori ja 1 keskiryhmän edustaja. Tiedekunnassamme on 1 174 työntekijää (tilasto 3/2019), joista 91 kuuluvat kolmikannassa joukkoon professori, kaikki muu henkilökunta kuin full-professorit kuuluvat keskiryhmään. Koko Helsingin yliopistossa henkilökuntaa on noin 10 000, ml-tdkn keskiryhmä on noin 10% koko yliopiston henkilökunnasta ja heillä on yksi edustaja eli alle 3% osuus henkilökunnan edustuksesta kollegiossa. Pyydän päätöstä varten esitettäväksi tilastoja siitä kuinka suuri ypa yhteinen henkilöstö on, heilläkin on nyt 1 edustaja. Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan keskiryhmän puolesta, ryhmän edustaja
Tiina Onikki	prof	Kyllä	Henkilökohtaisesti kannatan tasakolmikantaa, mutta koska toimimme edustuksellisesti, on velvollisuuteni tuoda esiin, että konsistorin kokouksessa professorit varsin yksimielisesti vastustivat tasakolmikantamallia. Ymmärrän hyvin syyt tähän, mm. professoreiden kantama suurin vastuu, pitkäjänteinen kokemus yliopiston toiminnasta ja se, että edustuksen kaventaminen osuu helposti erityisesti suureen ja heterogeeniseen keskustakampukseen ja vielä erityisesti humanistiseen tiedekuntaan, joiden erityiskysymyksiin ja moninaisuuteen professoreilla on usein (mutta ei aina välttämättä) laajempi näkymä kuin muiden ryhmien edustajilla. Kollegion vastuu talouteen liittyvässä päätöksenteossa on tietysti otettava myös huomioon. Omassa näkemyksessäni korostan yliopistoa asiantuntijayhteisönä, jonka päätöksentekoa pitäisi ohjata ruohonjuuritason asiantuntemuksesta lähtevän vuorovaikutuksen suuntaan.
Irma Reijonen	keski	Kyllä	
Janne Soininen	prof	Kyllä	

Juha Raitio	prof	Kyllä	Olen KSO:n entisenä inspehtorina havainnut, kuinka vastuuntuntoisia ja taitavia opiskelijat ovat. En ehkä aina ymmärrä heidän painotuksiaan ja toki aika on joidenkin asioiden osalta ajanut ohitseni. Sen sijaan oman ryhmäni eli professoreiden toimintaan olen tyytymätön yliopistokollegiossa. Olisi hyvä, että myös keskiryhmät saisivat kollegiossa äänensä paremmin kuuluviin. Esimerkiksi runsaslukuinen yliopistolehtoreiden joukko saisi minun puolestani saada suuremman painoarvon kollegiossa.
Martti Nissinen	prof	Kyllä	Yliopistodemokratian vuoksi.
Tiina Airaksinen	keski	Kyllä	Tasa-arvoinen edustus on ehdoton edellytys jokaisen Hy:n päättävän ryhmän toiminnalle.
Henrik Meriläinen	opisk	Kyllä	
Salla Lahdentausta	opisk	Kyllä	Helsingin yliopisto on jostain syystä Suomen viimeinen julkishallinnollinen yliopisto ilman yliopistokollegion tasakolmikantaa, vaikka voimassa olevan strategiamme yhteisöllisyys-arvon kohdalla lukee seuraavasti: "Yhteisöllisyys Miten yhteisöllisyys näkyy toiminnassamme: - olemme tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia - tarkoittaa meille moniarvoisuutta ja toisten kunnioitusta - tukee ja edistää avoimuutta sekä yhdessä tekemistä - kasvaa demokraattisista vaikutusmahdollisuuksista" Tasakolmikanta edistäisi niin opiskelijoiden kuin keskiryhmänkin demokraattisia vaikutusmahdollisuuksia, avointa hallintoa sekä yhdenvertaisuutta yhteisössämme.
Timo Vesala	prof	Kyllä	
Tuukka Kainulainen	opisk	Kyllä	Tasakolmikantaan siirtyminen olisi merkittävä askel yliopistodemokratian kehittämisessä. Tasakolmikanta edistäisi myös yliopistomme strategisia tavoitteita ja arvoja. Yksi arvoistamme on yhteisöllisyys. Strategiassa lukee yhteisöllisyys-arvon alapuolella, että "olemme tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia", yhteisöllisyys "tukee ja edistää avoimuutta sekä yhdessä tekemistä" ja "kasvaa demokraattisista vaikutusmahdollisuuksista". Strategian sivulla 9 lukee seuraavasti: "Vaalimme ja kehitämme yliopistodemokratiaa ja rohkaisemme yliopistolaisia yhteisten asioiden hoitamiseen". Päätös olla siirtymättä tasakolmikantaan olisi ilmeisessä ristiriidassa strategiamme kanssa. Yliopistodemokratiaa voidaan toki olevinaan edistää strategioissa ja juhlapuheissa, mutta oikeat muutokset vaativat konkreettisia tekoja. Vaikka aikataulu onkin aavistuksen tiukka, ei ole koskaan liian myöhäistä tehdä fiksua päätöksiä. On toki ymmärrettävää ja luonnollista, että professorien voi olla vaikea luopua saavutetuista eduistaan. Olisi kuitenkin hienoa, jos oman edun maksimoimisen sijaan voisimme keskittyä yliopistomme kokonaisedun, yliopistomme strategian ja demokraattisten arvojen edistämiseen.
Jessika Isomeri	opisk	Kyllä	
Onni Nyman	opisk	Kyllä	
Paula Karhunen	opisk	Kyllä	Pidän yliopiston kokonaisedun mukaisena tasakolmikantaan siirtymistä. Olemme viimeinen julkisoikeudellinen yliopisto ilman kollegion tasakolmikantaa. Muissa yliopistoissa tasakolmikannasta on hyviä kokemuksia, eikä siirtyminen tasakolmikantaan siis ole riskiliike. Tasakolmikantaan siirtyminen on täysin arvojemme ja strategiamme mukaista, sekä edistäisi ryhmien yhdenvertaisia vaikuttamismahdollisuuksia yliopistolla. Asian siirtyminen neljällä

			vuodella tarkoittaisi, ettei nykyisistä opiskelijoista suurin osa sekä osa henkilökunnasta ehtisi kokea tasavertaista asemaa kollegiossa, mikä olisi ongelmallista. Mielestäni siis tasakolmikantaan siirtyminen kollegiossa nyt olisi paras vaihtoehto mahdollisista etenemistavoista, ja siitä saataisiin edut suurempia kuin mahdollinen haitta tavanomaista nopeammasta tavasta hoitaa tämä päätöksentekoprosessi kollegion tasakolmikantaan siirtymisen osalta
Riikka Kuusisto	keski	Kyllä	Tilanteessa, jossa yliopistoyhteisö on järjestäytynyt kolmeksi ryhmäksi - professorit, keskiryhmä ja opiskelijat - näiden ryhmien "tasaedustus" eri hallintoelimissä on mielestäni demokraattisin ratkaisu. Professorien erityisasemalle löytyy perusteluja vain tehtävissä, joissa arvioidaan tieteen sisältöjä - kollegiolle ei kuulu tällaisia tehtäviä. Kollegion tärkeimmät tehtävät ovat hallituksen "ulkopuolisten" jäsenten ja kanslerin valinta sekä yliopiston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistaminen - näihin koko yhteisöä koskeviin päätöksiin tulisi koko yhteisöllä olla tasavertainen oikeus osallistua.
Terttu Parkkari	keski	Kyllä	Keskiryhmä opmu edustaa laajaa ja hyvin monipuolista henkilöstöä, olisi perusteltua että tälle joukolle tulisi lisäpaikkoja kollegioon. Opiskelijoiden edustajien taustalla suuri määrä opiskelijoita, olisi perusteltua lisätä myös heidän edustajien määrää.
Heli Harjama	opisk	Kyllä	En näe mitään esteitä tasakolmikantaiselle kollegiolle. Erityisesti oppineisuusargumentti tasakolmikantaa vastustavana argumenttina mietityttää minua: onko tieteenalakohtaisten keskustelujen tuntemisen syvyydellä merkitystä kollegion tehtävien kannalta? Eikö kollegion tehtävien kannalta ole oleellista tuntee kunkin tiedekunnan kunkin ryhmän tehtävien toteuttamisen mahdollisuudet ja ajankohtaiset asiat? Onko kollegion tehtävien kannalta oleellinen tieto supistettavissa tieteenalatiivon? Lisäksi näen ryhmäjoon erityisesti professorien ja muun tutkimus- ja opetushenkilökunnan välillä jossain määrin väkijäsenä: korkeakoulutetuista ihmisistä on ylitarjontaa myös yliopiston sisällä. Luullakseni HY:ssä on lukuisa määrä muuhun tutkimus- ja opetushenkilökuntaan kuuluvaa henkilöstöä, jotka olisivat täysin päteviä professoreiksi, mutta täytettäviä virkoja on vaan tietty määrä. Valinta tapahtunee usean hyvän ja yhtä pätevän ehdokkaan välillä. Edellä mainituista syistä en näe perusteluja professorien ylliedustukselle. Jos 50 paikkainen kollegio halutaan säilyttää, tasakolmikantaisuuden järjestämistä kiertävästi voisi harkita.
Juuso Lumilahti	opisk	Kyllä	HY on Suomen ainoa julkisoikeudellinen yliopisto, jonka kollegiossa ei ole tasakolmikantaa. Kollegion on edustettava koko yliopistoyhteisöä ja yliopistossa on voitava tehdä yhteisön tahdon mukaisia päätöksiä. Aidon kolmikantaa mukainen päätöksenteko on myös yliopiston strategian mukaista, sillä se toteuttaisi yhteisöllisyyttä, yhdenvertaisuutta ja demokratiaa. Asiasta on myös keskusteltu jo pitkään, eikä se tule aiheena kellekään yllätyksenä.
Veli-Pekka Kivinen	keski	Kyllä	Tasakolmikannalla voidaan osaltaan paikata yliopiston demokratiavajetta yliopistossa. Keskiryhmään kuuluvana lehtorina kummeksuttaa professorien "ylivalta", sillä esimerkiksi monien lehtoren ja professorien ero osaamisessa ja kyvykkyydessä on kuin se kuuluisa veteen piirretty viiva: Ei professoreilla ole välttämättä mitään sellaista yliveraista osaamista edes tieteen näkökulmasta katsottuna (etenkään edustamaani keskiryhmään nähden), mikä oikeuttaisi antaa heille enemmän päätöksentekovaltaa yliopistossa kuin muille ryhmille. On huomattava, että keskiryhmään

			kuuluvat myös kaikki apulaisprofessorit. Hieman samankaltainen ongelma on myös tiedekuntaneuvostoissa, joskin niissä professoreiden "yliedustus" on ehkä paremmin perusteltu kuin koko yliopistoa koskevassa hallintoelimestä.
Maarit Hölttä	keski	Kyllä	Keskiryhmä on aliedustettu kaikissa yliopistohallinnon portaissa. kollegion siirtyminen kolmikantaan parantaisi asiaa edes hiukan.
Jussi Pakkasvirta	prof	Ei	Yliopisto on oppineiden yhteisö, enemmän opiskelleilla ja tutkineilla on syytä olla enemmän äänivaltaa, kyseessä ei ole siis huutoparlamentti - tai kunnanvaltuusto (eli meillä on oma 1000 vuotinen tapamme toimia, ei kannata mennä trendien mukaan, ei meidän juttu.(ja esim opiskelijat tulee ja menee, professorit yleensä olleet opiskelijoita ja sitten myös olleet vuosia töissä ja vastuussa näin instituutiostaan (myös vastuullisena työntekijöinä). Kannatan ihminen / ääni demokratiaa yleensä yhteiskunnassa, mutta en esim kouluissa tai yliopistoissa. Kaikkien ryhmien edustus toki tärkeää, mutta tasakolmikanta jollain tavalla syö instituutiomme keskeistä olemusta = ideaa oppineiden yhteisöstä.
Heikki Patomäki	prof	Ei	Tärkein perustelu on se, että kyse ei ole vain kiintiöiden jakamisesta, vaan myös eri tiedekuntien asemasta yliopiston kannalta keskeisissä keskusteluissa. Esillä olleiden suunnitelmien mukaan professorikiintiön paikat vähenisivät valtiotieteelliseltä ja humanistiselta tiedekunnalta, jotka ovat eniten pitäneet esille demokraattisen ja vapaan sivistysyliopiston asiaa, ja tämä olisi huono asia koko yliopiston kannalta. Lisäksi on kaksi muuta perustetta. Ensinnäkin jollei kollegion asemaa vahvisteta, kiintiöiden tasaaminen on näennäisdemokraattinen "uudistus". Kaikkien ryhmien kannalta olisi tärkeintä vahvistaa edustuksellisten elinten asemaa ja valtaa. Toiseksi professorien asema on jatkuvasti heikentynyt yliopistossa ja tällä hetkellä elämme tilanteessa, jossa maisterit ja lehtorit toimijat johtajina ja esihenkilöinä ja professorit ovat pelkkiä suorittavia työntekijöitä. Olisi symbolisesti huono siirto heikentää professorien asemaa entisestään, vaikka tämän vaikutus tosiasiallisiin valtasuhteisiin ja päätöksiin onkin aivan marginaalinen.
Sirkku Manninen	keski	Ei	Opiskelijat ja keskiryhmä saavat äänensä hyvin kuuluviin kollegiossa sen nykyisessä kokoonpanossa. Korkeatasoinen tutkimus ja siihen perustuva opetus sekä yvv ovat etenkin professorien vastuulla, ja siksi minusta professoriryhmä voi perustellusti olla suurempi kuin kaksi muuta ryhmää.
Laura Kolbe	prof	Ei	
Ilkka Arminen	prof	Ei	Kollegion toiminnan kannalta olisi tärkeintä saada monipuolinen kirjo näkemyksiä ja asiantuntemusta eri tahoilta. Tältä osin vakavin puute on tutkijoiden ja tohtoriopiskelijoiden vähäinen/olematon edustus niin Kollegiossa kuin useimmissa muissa yliopiston elimissä. Molemmilla ryhmillä olisi erityistä annettaa ja yliopiston ydintehtävien kannalta tärkeä rooli, siltä osin edustuksen puutteellisuus on haitallista. Tilannetta voitaisiin parantaa kiinnittämällä huomiota tutkijoiden edustukseen keskiryhmässä ja sijoittamalla tohtori-opiskelijat opiskelijoiden ryhmään ja turvaamalla heidän osuutensa opiskelijaedustuksesta. Opiskelijaryhmän edustuksen lisääminen sinänsä, ilman muita muutoksia, ei lisää asiantuntemusta eikä näkemyksiä Kollegiossa. Opiskelijat toimivat yliopistotelimissä ryhmänä, joka toistaa ryhmän kantaa. Opiskelijoilla on ohut ja lyhytaikainen suhde yliopistoon, minkä takia laajempaa ja syvempää asiantuntemusta ei ehdi kertyä eikä myöskään sen kautta syntyvää näkemysten vivahteikasta kirjoa.
Päivi Tammela	keski	Ei	